

In de vorige editie kon u lezen hoe Falck waakt over rangeerterrein Kijfhoek bij Zwijndrecht. Sinds april 2014 is ook de brandweezorg op Chemie Park Delfzijl in handen van de private brandweerorganisatie. Tot dusver uitsluitend binnen de grenzen van het complex, maar het bedrijvencluster onderzoekt samen met de Veiligheidsregio Groningen en Falck of een publiek-private samenwerking mogelijk is. In de locatiekeuze voor de nieuwe brandweerkazerne op het terrein wordt met die optie al rekening gehouden.

Falck in Nederland (2)

Door
Rob Jastrzebski

De snelle voorhoede op Chemie Park Delfzijl

Chemie Park Delfzijl is het vijfde chemiecluster van Nederland. Een serie bedrijven verenigd rond AkzoNobel produceert hier de 'essentials for life', halffabrikaten voor toepassingen die variëren van kunststoffen tot grondstoffen voor medicijnen en voedingsmiddelen. Vier bedrijven op het terrein vallen onder het zwaarste veiligheidsregime, het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO), maar voor alle bedrijven geldt dat ze een omgevingsrisico opleveren, omdat zij een grote variëteit aan gevaarlijke stoffen opslaan, produceren en verwerken. Het Chemie Park heeft dan ook een aanwijzing van de overheid om verplicht een bedrijfsbrandweer in stand te houden. Tot 2014 werd de brandweezorg geleverd door Stork. In april 2014 nam Falck de brandweezorg op het terrein over.

'Ontzorging'

Site-directeur Johan Visser van AkzoNobel Delfzijl is

verantwoordelijk voor de veiligheid en milieuzorg op het park. Het industrieterrein ligt aan de oever van de kwetsbare Waddenzee en daarom doen de samenwerkende bedrijven er alles aan om het park een duurzaam en 'groen' imago te geven. Daar hoort, naast een stevig preventiebeleid, ook een robuuste bedrijfsbrandweerorganisatie bij. Johan Visser: "In de aanwijsbeschikking van de Veiligheidsregio Groningen staat dat wij bij een calamiteit binnen drie minuten een eerste klap moeten kunnen uitdelen, met capaciteit in menskracht en materieel die is toegesneden op de maatgevende risico's op ons ter-

rein. Brandweer Delfzijl heeft een zeer gemotiveerd vrijwilligerskorps, maar kan niet aan die strenge eis van de aanwijzing voldoen. Daarom kennen wij al sinds jaar en dag een bedrijfsbrandweer. Oorspronkelijk was dit het bedrijfskorps van AkzoNobel, maar nadat ook andere bedrijven zich op het terrein vestigden, werd in 2006 de brandweezorg samen met andere bedrijfsservices overgenomen door Stork. In 2013 hebben we die organisatie geëvalueerd en we kwamen tot de conclusie dat een nieuwe kwaliteitsslag nodig was om 24/7 professionele brandweezorg te kunnen leveren. Want de brandweezorg was in handen van vrijwilligers die ook andere taken hadden in de bedrijven. In Falck vonden wij de professionele partner die we zochten. De dienstverlening door deze private brandweerprovider 'ontzorgt' ons, zodat wij ons volledig op onze kerntaken in de chemische productie kunnen richten. Ik zie het als een efficiënte invulling van onze bedrijfsbrandweerplicht. De verantwoordelijkheid ligt bij het bedrijfsmanagement, maar de uitvoering is toevertrouwd aan professionals die zijn gespecialiseerd in industriële incidentbestrijding."

Mensen en materieel

Locatiemanager Jan van den Berg van Falck is verantwoordelijk voor die uitvoerende brandweezorg. Hij heeft een organisatie van 20 mede-

werkers in vier ploegen onder zijn hoede. Met een schuimblusvoertuig en een OGS/manschappenwagen delen zij bij brand en andere incidenten de eerste klap uit, zoals de aanwijsbeschikking vraagt. Van den Berg: “In feite fungeren wij als snelle voorhoede voor de overheidsbrandweer, die niet binnen de gestelde termijn op het terrein kan zijn. Toen Falck in 2014 de brandweezorg op het Chemie Park op zich nam, konden we vier bevelvoerders van de bedrijfsbrandweer overnemen. We hebben geïnvesteerd in vernieuwing en verjonging van de ploeg, door extern in Noord-Nederland mensen met brandweervervaring te werven. Velen zijn aangesloten bij een vrijwillig brandweerkorps. Die mensen hebben een gerichte opleiding en training industriële brandbestrijding gevolgd, om ze voor te bereiden op de specifieke risico’s in dit bijzondere verzorgingsgebied. Na het opleidings- en trainingstraject is de hele organisatie onderworpen aan een ‘readiness test’ om vast te stellen of mensen en materieel klaar waren voor hun taak. Die readiness

Foto's v.l.n.r.: Eigen bluswaternet op het terrein.

De huidige kazerne is verouderd en ligt binnen de risicocontouren en wordt daarom vervangen door nieuwbouw.

Oefening op het chemiepark.

Op Chemie Park Delfzijl worden 'essentials for life' gefabriceerd.

Johan Visser, site directeur AkzoNobel: "Efficiënte invulling van onze bedrijfsbrandweerplicht."

test herhalen we trouwens met enige regelmaat, om onszelf steeds kritisch te toetsen op ons kunnen.”

De uitruksterkte van de ploeg op het park bedraagt vijf man. De ploeg heeft de beschikking over een Volvo schuimblusvoertuig van Ziegler met 1800 liter water en 2500 liter schuimvormend middel in de tanks en een pompvermogen van 4000 liter per minuut. Genoeg voor de eerste inzet, want op het hele terrein is, in overeenstemming met de eisen in de bedrijfsbrandweeraanwijzing, een eigen blusleidingnet met hydranten beschikbaar. Snelle bluswatervoorziening is dus gewaarborgd.

Het schuimblusvoertuig beschikt over een dakmonitor, een ladderrek en afdichtingsmaterialen voor de riolering, om verontreiniging door bluswater of lekkende gevaarlijke stoffen te voorkomen. Ongevalsebestrijding gevaarlijke stoffen is volgens Van den Berg de voornaamste taak van de bedrijfsbrandweer. Daarvoor heeft de ploeg de beschikking over een OGS-voertuig annex manschappenwagen, een Mercedes-Benz Sprinter, die onder andere is ingericht met meetapparatuur en gaspakken. Ten slotte beschikt het Chemie Park nog over een mobiele pompunit met een capaciteit van 6000 liter per minuut, als aanvulling op het bluswaternet. Oefenen is essentieel voor de bedrijfsbrandweer, om goed ingespeeld te zijn op brand- en incidentscenario's die zich op het terrein kunnen voordoen. Van den Berg: “Wij oefenen elke dag, ook op zaterdag en zondag. Dat

Martin Welten, directeur Operations van Falck Fire Services Nederland.

OSG/manschappenvoertuig.

zijn uiteenlopende scenario's, variërend van brandbestrijding in een chemische plant tot inzetoefeningen voor gaspakdragers en redding van mensen uit productiegebouwen en installaties. Behalve deze interne oefeningen voor onze paraatheid, oefenen we jaarlijks ook minimaal tien keer met de overheidsbrandweer. Daar hebben we een uitstekende samenwerking mee. Dat moet ook wel, want als wij het niet redden met de eerste inzet, hebben we elkaar hard nodig en moeten we goed op elkaar zijn ingespeeld.

Taakverbreding en samenwerking

Net als op Kijfhoek bezint Falck zich ook in Delfzijl op verbreding van zijn taken. In lijn met de efficiencygedachte waarop het dienstverleningsmodel van de private hulpverleningsprofessionals is gebaseerd. Martin Welten, directeur operations van Falck Fire Services Nederland: "Onze rol op het terrein is tot dusver puur repressief. In overleg met het Chemie Park bekijken wij welke andere veiligheidsdiensten wij aanvullend kunnen verrichten. Een ploeg getrainde veiligheidsprofessionals kan meer dan alleen brand bestrijden en lekkages dichten. We onderzoeken nu de mogelijkheden om ook BHV-diensten gericht op eerste hulp te verrichten en EHBO'ers op het terrein op te leiden. Daarnaast kunnen de brandweermedewerkers controles van blus-

leidingen en hydranten uitvoeren en een ondersteunende rol spelen in de algemene veiligheid. Het zijn toch extra oren en ogen op het terrein." Naast het verbreden van het interne dienstenpakket onderzoekt Falck samen met het Chemie Park wat de opties zijn voor publiek-private samenwerking. Om de brandweerdekking in het hele Oosterhorn-havengebied van Delfzijl te verbeteren, zou samenwerking tussen de overheid en de bedrijven een optie kunnen zijn, stellen Johan Visser en Martin Welten. De bedrijfsbrandweer zou in bepaalde situaties de overheidsbrandweer kunnen ondersteunen.

Tweeënhalf jaar na de start van Falck in Delfzijl ligt er een bouwplan voor een nieuwe brandweerkazerne. Het huidige gebouw voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Visser: "Een professioneel brandweerkorps heeft een goede huisvesting nodig. Daarin voorzien we

met de nieuwbouw die de komende maanden wordt uitgevoerd. Een 'fris ogend' gebouw, dat het grijze karakter van de overige gebouwen op het terrein doorbreekt. Ook qua veiligheid verbetert de situatie voor de brandweer, want de huidige kazerne ligt midden tussen de productiefabrieken. Dat lijkt handig voor een snelle respons, maar die plek ligt wel precies in de risicocontouren van de fabrieken. Daar wil je 's nachts eigenlijk geen dienstdoende brandweerlieden laten slapen. In de locatiekeuze hebben we al rekening gehouden met de mogelijke publiek-private samenwerking, want de nieuwe kazerne komt aan de rand van het terrein bij een van de toegangspoorten. Vanaf die plek zouden we eventueel direct kunnen uitrukken naar de openbare weg buiten het terrein van het Chemie Park. We verkennen samen met de Veiligheidsregio hoe eventuele samenwerking eruit zou kunnen zien."